

6. Мота А.Ф. Класифікація адміністративних правопорушень, за скоєння яких несуть відповідальність військовослужбовці // Збірник наукових праць. – № 9. – Ч. II. – Хмельницький: Вид-во Академії ПВУ, 1999. – С. 291-295.

7. Мота А.Ф. Детермінація адміністративної деліктності військовослужбовців // Наукові записки. Серія «Право». – Острог: Національний університет «Острозька академія», 2001. – Вип. 2. – С. 284-289.

8. Мота А.Ф. Адміністративна відповідальність військовослужбовців (окремі питання) // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ: Збірник / Гол. ред. проф. В.Л. Регульський. – Львів: Львівський інститут внутрішніх справ, 2001. – № 1. – С. 261-263.

Лирик М.О.

студент,

Науковий керівник: Новак О.Д.

кандидат юридичних наук, асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРИНЦИП ОФІЦІЙНОГО З'ЯСУВАННЯ ВСІХ ОБСТАВИН СПРАВИ

Справедливий суд є важливим елементом правової та демократичної держави. Він допомагає забезпечити рівність всіх громадян між собою, а також унеможливити порушення прав та зловживання владою з боку держави. Дана робота буде присвячена одному із принципів адміністративного судочинства, а саме офіційному з'ясуванню всіх обставин у справі. Актуальність теми зумовлена напрямком руху України до правової та демократичної держави.

Відповідно до ч.1 ст.1 КАСУ «Завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ». Принципи становлять фундамент адміністративного судочинства, вони слугують основою для виконання вищезазначеного положення. Кожна із засад перелічена в ст. 7 КАСУ [1] відіграє важливу роль та виконує відповідну функцію. Принципи визначені у цій статті є ефективними тільки у тісній взаємодії [2, с. 6],

виключення хоча б одного з них дасть досить негативні наслідки в правовому аспекті. Так, однією із важливіших засад є офіційне з'ясування всіх обставин у справі.

Загалом досліджуваний принцип полягає в обов'язку суду встановити всі обставини справи шляхом використання своїх повноважень, наприклад витребування доказів з власної ініціативи. Відповідно до ст. 2 ЗУ «Про судоустрій і статус судів» «Суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України» [3], тобто без надання права суду на активну діяльність у судовому процесі, враховуючі специфіку адміністративного права, положення цієї статті не завжди б виконувалися.

О.В. Кротюк у своїй роботі наводить таке значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі:

- 1) встановлює сутність та зміст адміністративного судочинства;
- 2) забезпечує відповідність адміністративного судочинства вимогам закону та межах наданих повноважень суб'єктам судочинства;
- 3) регулює збалансування публічних і приватних інтересів в процесі здійснення адміністративного судочинства;
- 4) забезпечує виявлення та всесторонність дослідження обставин у справі;
- 5) сприяє реалізації вимог законності та справедливості у правозастосовній діяльності;
- 6) забезпечує активну процесуальну діяльність суб'єктів адміністративного судочинства;
- 7) характеризує рівень розбудови та досконалості адміністративного судочинства [4, с. 136].

Можна побачити, що даний принцип є досить різноплановий і забезпечує дотримання прав громадян та інших осіб. Як вже зазначалося вище цей принцип є необхідним враховуючи специфіку адміністративного судочинства. Це пов'язано з тим, що можливості сторін, а саме позивача і відповідача фактично не є рівним. Так, однією із сторін завжди буде орган владних повноважень у якого зрозуміло можливостей, щодо доказової бази буде більше. Якщо, наприклад, позивачем є фізична особа, то у неї немає доступу до багатьох доказів та матеріалів, або взагалі позивач може не знати про те, що вони наявні у відповідача. В цьому випадку даний принцип може вирішити цю проблему, тому що суддя за рахунок своїх активних дій, може зрівняти можливості сторін та організувати демократичний та справедливий розгляд відповідної справи.

Отже, підсумовуючи треба сказати, що даний принцип потребує подальшого наукового дослідження, щоб ефективніше використовувати положення офіційного з'ясування всіх обставин справи. Також аналізуючи дане питання можна дійти висновку, що законодавство в цьому напрямку можна покращити, якщо детально перелічити в яких випадках суд повинен обов'язково вчиняти відповідні активні дії, але звичайно не можна робити цей перелік вичерпним.

Список використаних джерел:

1. Кодекс адміністративного судочинства. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446.
2. Ківалов С. В. Принципи адміністративного судочинства України як основоположні засади формування адміністративної юстиції / С. В. Ківалов // Актуальні проблеми держави і права. – 2005. – Вип. 26. – С. 5-18.
3. ЗУ «Про судоустрій і статус суддів». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 41-42, № 43, № 44-45, ст. 529.
4. Кротюк О. В. Роль та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в розбудові адміністративного судочинства України: адміністративно-правовий аспект / О. В. Кротюк // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 1. – С. 134-138.

Плющова А.І.

студентка,

Науковий керівник: Новак О.Д.

кандидат юридичних наук, асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРАВОВИЙ СТАТУС АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Провідну роль у здійсненні охорони прав, свобод та законних інтересів українських громадян та інших суб'єктів, які являються учасниками владно-правових відносин, від порушень з боку державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, відіграють адміністративні суди, що мають відповідний, обумовлений Кодексом адміністративного судочинства України (надалі – КАСУ), предмет діяльності (справи адміністративної юрисдикції) та правомочності стосовно розгляду і вирішення даного предмету, які формують його правове становище, що, власне, становить собою сукупність пов'язаних, взаємообумовлюючих та доповнюючих